

VAISTŲ RINKODAROS ETIKOS KODEKSAS

(toliau - Kodeksas)

Dažnai užduodami klausimai (DUK)

Šis dokumentas pateikiamas kaip priedas, padedantis IFPA ir VGA asociacijų narėms bei kitoms prisijungusioms šalims (toliau - Kompanijoms narėms) užtikrinti tinkamą Kodekso įgyvendinimą

BENDRIEJI KLAUSIMAI

0-1. Klausimas: Ar Kodekso pakeitimai atitinka Direktyvą 2001/83/EB dėl bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus?

Atsakymas: Taip. Pagal Direktyvą negali būti tiekiamos, siūlomos ar žadamos jokios dovanos, piniginė nauda ar materialinės vertybės, išskyrus tuos atvejus, kai dovanos yra nebrangios ir tiesiogiai susijusios su medicinos ar farmacijos praktika. Kodekso pakeitimai pateikia papildomų patarimų, atsižvelgiant į galiojančias nuostatas, ir siekia plačiau paaiškinti apie daiktus, kurie gali būti tiekiami ir tuos, kurie negali būti tiekiami sveikatos priežiūros specialistams.

INFORMACINĖ AR EDUKACINĖ MEDŽIAGA IR MEDICINIŠKAI NAUDINGI DAIKTAI

Kodekso 9 straipsnis

Mediciniškai naudingi daiktai paprastai apibūdinami kaip daiktai, kurie yra naudingi plečiant medicininių paslaugų ir pacientų priežiūros aprūpinimą, ir neteikia jokios asmeninės naudos sveikatos priežiūros specialistui. Mediciniškai naudingi daiktai gali būti pavyzdžiui: inhaliacijos prietaisai (be veikliosios medžiagos), prietaisai, skirti padėti pacientams išmokti patiemis susileisti vaistus, pacientams skirti dėklai vaistams ir kitoms medicininėms priemonėms.

Informacinė ar edukacinė medžiaga paprastai laikomi daiktai, skatinantys pažangą švietimo apie ligas ar gydymą srityje, skirti pacientų ar sveikatos priežiūros specialistų švietimui, ir neteikia jokios asmeninės naudos sveikatos priežiūros specialistui. *Informacinė ar edukacinė medžiaga* gali būti edukacinės brošiūros apie ligas, pacientų savityrą ir stebėjimo priemonės ir brošiūros, kurias sveikatos priežiūros specialistai naudoja duodami nurodymus pacientams apie medicininių režimų laikymąsi, sveiko gyvenimo būdo pasirinkimus ar pacientų pagalbos programų prieinamumą.

9-1. Klausimas: Kokiomis aplinkybėmis mediciniškai naudingi daiktai gali būti traktuojami kaip „kompensuojantys sveikatos priežiūros specialistų (SPS) įprastą verslo praktiką“?

Atsakymas: SPS praktika reikalauja tam tikrų įprastinių išlaidų, tokių kaip nuomos mokesčiai, administracinės išlaidos, biuro reikmenys (įskaitant raštinės reikmenis, rašiklius ir t.t.) ar daiktus, kurie reikalingi pacientų konsultavimui, pvz., *pirštinės, servetėlės, stetoskopai, kraujospūdžio matuokliai ir t.t.* Pagal bendrą principą Kompanijos narės negali tiekti šių daiktų SPS.

9-2. Klausimas: Ar naujos Kodekso nuostatos taikomos edukacinei medžiagai, pateikiamai internete?

Atsakymas: Taip. Kodekso nuostatos taikomos internete pateikiamai edukacinei medžiagai, kurią galima parsisiųsdinti ir išsisaugoti asmeniniam naudojimui, taip pat, kaip ir bet kokiai kitai edukacinei medžiagai. Tokia edukacinė medžiaga turi būti „nebrangi“, tiesiogiai susijusi su medicinos ar farmacijos praktika, ir tiesiogiai susijusi su pacientų priežiūra. Sąvoka „nebrangus (-i)“ reiškia, kad Kompanijai tai kainavo ne daugiau nei 10 EUR, įskaitant pridėtines išlaidas, bet neįskaitant PVM. Sąvokos „nebrangi“ nuostata netaikoma internetinio puslapio sukūrimo kaštams.

9-3. Klausimas: Kokia medžiaga laikoma informacine ar edukacine medžiaga?

Atsakymas: Informacinio ar edukacinio turinio medžiaga, kuri yra nebrangi ir tiesiogiai susijusi su medicinos ar farmacijos praktika ir yra naudinga pacientų priežiūrai, laikoma patenkančia į *informacinės ar edukacinės medžiagos* kategoriją. Pavyzdžiui, tai galėtų būti: skrajutės, brošiūros, padedančios pacientui suprasti jiems diagnozuotą ligą, pateikiančios išsamesnių nurodymų, kaip vartoti jiems paskirtus vaistus arba esančios paramos pacientui programos dalimi, gydymo algoritmai, produkto monografijos, mokomoji medžiaga, medicininės instrukcijos bei demonstraciniai modeliai. Pateikiama medžiaga turi atitikti atitinkamas kodekso nuostatas.

Lipnūs lapeliai su kompanijos ar produkto logotipu bei iš anksto atspausdinti (paruošti) receptų blankai su vaisto pavadinimu nepatenka į informacinės ar edukacinės medžiagos sąvoką ir laikomi dovanomis, kurios yra draudžiamos.

Informacinės ar edukacinės medžiagos sudėtinė dalimi negali būti dovanos, nes jos yra draudžiamos pagal Kodekso nuostatas.

9-4. Klausimas: Ar leidžiami atmintukai, kuriuose yra informacinė ar edukacinė medžiaga?

Atsakymas: Paprastai atmintukai (ir kitos elektroninės laikmenos, tokios kaip DVD ir t.t.), kuriuose yra informacinė ar edukacinė medžiaga gali būti duodami SPS. Tokie daiktai gali būti duodami SPS, jeigu jie yra „nebrangūs“ ir juose esanti informacija yra tiesiogiai susijusi su medicinos ar farmacijos praktika ir teikianti naudą pacientų priežiūrai. Atmintuko talpa turi būti ne didesnė, nei reikalinga patalpinti informacinę ar edukacinę medžiagą.

9-5. Klausimas: Ką reiškia sąvoka „nebrangus“, kaip ji vartojama Kodekse?

Atsakymas: Sąvoka „nebrangus (-i)“ reiškia, kad Kompanijai tai kainavo ne daugiau nei 10 EUR, įskaitant pridėtines išlaidas, bet neįskaitant PVM.

9-6. Klausimas: Jeigu informacinė ar edukacinė medžiaga arba mediciniškai naudingi daiktai duodami SPS laikantis Kodekso nuostatų, ar kompanijos narės taip pat privalo juos atskleisti kaip perleistas vertes pagal SPS/SPO informacijos atskleidimo kodeksą?

Atsakymas: Ne. *Informacinė ar edukacinė medžiaga ir mediciniškai naudingi daiktai*, duodami SPS laikantis Kodekso, neįtraukti į Atskleidimo kodekso apimtį.

9-7. Klausimas: Ar pataisytas Kodeksas leidžia daiktų, kuriuos naudoja SPS, konsultuodami pacientus arba (ir) duoda pacientams, tiekimą?

Atsakymas: Pataisytas Kodeksas leidžia mediciniškai naudingų daiktų tiekimą, jeigu jie tiesiogiai susiję su sveikatos priežiūros specialistų švietimu ir pacientų priežiūra, yra nebrangūs ir nekompensuoja išlaidų,

kurias įpastai patirtų Gavėjas. SPS gali naudoti tokius daiktus konsultuodami pacientus ar supažindindami juos su jų gydymu ir jo taikymu.

Tokių daiktų pavyzdžiai gali būti inhaliacijos prietaisai (be veikliosios medžiagos) ir prietaisai, skirti padėti pacientams išmokti patiems susileisti vaistus. Tokie daiktai taip pat turi atitikti visas kitas galiojančias Kodekso nuostatas.

9-9. Klausimas: Ar informacinė ir mokomoji medžiaga įstaigoms gali būti pateikiama kaip mokymui skirta parama, ir todėl jai netaikoma sąvoka „nebrangi“?

Atsakymas: Mokomoji medžiaga gali būti pateikiama kaip mokymui skirta parama. Tokiu atveju taikomos VREK 11 straipsnio nuostatos: „Parama institucijoms, organizacijoms arba asociacijoms, kuriose dirba sveikatos priežiūros specialistai ir kurios teikia sveikatos priežiūros paslaugas ir (arba), kurios atlieka mokslinius tyrimus (kurioms nėra taikomas Kodeksas, reglamentuojantis Santykius tarp farmacijos pramonės ir pacientų organizacijų), leidžiamos tik, jei:

a) jos yra skirtos sveikatos priežiūrai arba tyrimams remti;

b) davėjas jas įformina ir registruoja;

c) jos nėra teikiamos kaip paskata rekomenduoti, išrašyti, pirkti, tiekti, įsigyti arba skirti tam tikrų vaistų.

Parama atskiriems sveikatos priežiūros specialistams remiantis šiuo skyriumi neleidžiamos.”

Kodeksas nenumato piniginės vertės apribojimo, suteikiant paramą. Tačiau parama negali būti naudojama kaip būdas apeiti kitus apribojimus, taikomus informacinei-educacinei medžiagai ir mediciniškai naudingiems daiktams. Paramos forma perleidžiamos vertės turi būti atskleidžiamos atitinkamoje kategorijoje, kaip to reikalauja Atskleidimo kodeksas.

9-10. Klausimas: Ar medicininės paskirties daiktai gali būti paženklinami Kompanijos pavadinimu ar logotipu?

Atsakymas: Medicininės paskirties daiktai galėtų būti teikiami asmens sveikatos priežiūros įstaigai tik kaip parama pagal labdaros ir paramos įstatymą ar kitais teisėtais būdais.

Kodeksas nedraudžia medicininės paskirties daiktus ženklinti prekės ženklu. Tačiau jei tokie daiktai perduodami pacientui, gali būti taikomos pacientui teikiamą informaciją reglamentuojančios teisinės nuostatos.

Pagrįstu galima būtų laikyti principą, kad ant medicininės paskirties daiktų, kuriuos tiesiogiai pateikia bendrovė ir kurie yra skirti padėti pacientams, bendrovės logotipo neturėtų būti. Be to, gali būti priimtina naudoti prekės ženklą paženklintus gaminius, kai jie naudojami su atitinkamu vaistu ir įstatymų bei taisyklių leistuose ribose.

Tačiau jei medicininės paskirties daiktas gaunamas iš trečiosios šalies, bendrovės logotipo naudojimas šalia gamintojo logotipo gali būti laikomas netinkamu. Tai daroma siekiant išvengti medicininės paskirties daikto naudojimo apeiti draudimą dovanoti dovanas ar siūlyti daiktus atlyginant įprastas verslo išlaidas.

RENGINIAI IR SVETINGUMAS

Kodekso 10 straipsnis

Visos svetingumo formos, siūlomos sveikatos priežiūros specialistams, turi būti adekvačios ir griežtai apribotos pagrindiniu renginio tikslu. Kaip bendra taisyklė, pasiūlytas svetingumas neturi viršyti to, ką sveikatos priežiūros specialistas įprastai būtų pasiruošęs susimokėti pats.

10-1. Klausimas: Ar ribinės išlaidų maistui ir gėrimams vertės taikomos tik Europoje (t. y., EFPIA apibrėžtoje srityje)?

Atsakymas: EFPIA kodekse reikalaujama, kad asociacijos narės savo atitinkamuose nacionaliniuose kodeksuose nustatytų bet kokio sveikatos priežiūros specialistams siūlomo maitinimo (maisto ir gėrimų) vertės ribas. Kiekviename nacionaliniame kodekse nustatyta vertės riba bus taikoma visiems toje šalyje vykstantiems renginiams (t. y., taikomas „šalies šeimininkės“ principas), net jei sveikatos priežiūros specialisto šalyje taikoma kita ribinė vertė (išskyrus atvejus, kai sveikatos priežiūros specialistas pateikia įstatymus ir taisykles, neleidžiančias viršyti jo (jos) gimtojoje šalyje nustatytų ribinių verčių).

EFPIA jurisdikcija apsiriboja tik šalimis, kuriose yra asociacija narė, ji negali savo kodeksų įgyvendinti už 33 šalių, kurias ji atstovauja, ribų.

Remiantis Kodekso 10.05 dalimi, bendrovė narė gali neatskleisti maitinimui ir gėrimams skirtų lėšų, neviršijančių šalyje nustatytos ribinės vertės. Tačiau draudžiama pateikti maisto ir gėrimų už sumą, viršijančią šalyje nustatytą ribinę vertę.

10-2. Klausimas: Jeigu finansuojamas sveikatos priežiūros specialisto dalyvavimas renginyje, vykstančiame ne Europoje, ar taikomas šalies, kurioje įsikūrusi dalyvavimą apmokanti bendrovė, kodeksas, ar taikomas šalies, kurioje vyksta renginys, kodeksas?

Atsakymas: Jei kompanija remia SPS dalyvavimą ne Europoje vykstančiame renginyje, tos šalies kodekso reikalavimai taikomi, kai jie yra griežtesni, nei Lietuvos. Maitinimui privalo būti taikomi šalies šeimininkės kodekse nustatyti apribojimai. Jų nesant, privaloma vadovautis saikingo vaišingumo kriterijais. Farmacijos pramonė neremia stiprių alkoholinių gėrimų vartojimo.

10-3. Klausimas: Kokie apribojimai taikomi alkoholiniams gėrimams maitinimo metu?

Atsakymas: Farmacijos pramonė neskatina alkoholinių gėrimų vartojimo. Renginių metu neturi būti užgožtas pagrindinis susitikimo tikslas ar pakenkta farmacijos pramonės įvaizdžiui. Pateikiant alkoholinius gėrimus maitinimo metu turi būti apsiribota simboliškumo ir paprastumo sąvokomis. Stipriųjų alkoholinių gėrimų farmacijos pramonė neapmoka.

10-4. Klausimas: Kiek kartų per dieną gali būti siūlomas maitinimas sveikatos priežiūros specialistams?

Atsakymas: Renginio metu sveikatos priežiūros specialistams siūlyti maitinimą galima tiek kartų, kiek reikalauja renginio trukmė, pavyzdžiui visą dieną trunkančio renginio metu galima pasiūlyti pusryčius, pietus ir vakarienę, o taip pat užkandžių kavos pertraukų ar kelionės metu.

10-5. Klausimas: Kas yra verslo pietūs?

Atsakymas: Verslo pietūs VREK taikymo apimtyje yra suprantami kaip farmacijos pramonės atstovų ir sveikatos priežiūros specialistų dalykinis susitikimas (renginys), skirtas aptarti su kompanijos vaistais susijusią sveikatos priežiūros sritį, kurio metu pasiūlomas maitinimas viešojo maitinimo įstaigoje, laikantis VREK nustatyto limito vienam maitinimui. Verslo pietūs neturi būti siūlomi, kaip paskata rekomenduoti, išrašyti, pirkti, tiekti, įsigyti arba skirti tam tikrų vaistų.

10-6. Klausimas: Ar yra nustatyta maitinimo dienos norma?

Atsakymas: Lietuvoje maitinimo dienos norma nenustatyta. Jeigu renginys vyksta užsienyje, taikoma tos šalies farmacijos pramonės etikos kodekse įtvirtinta maitinimo norma. Kai kurios šalys yra nustačiusios dienos normą maitinimui, tokiu atveju jos reikia laikytis.

10-7. Klausimas: Ar gali būti siūlomas maitinimas sveikatos priežiūros specialistams ne renginių metu?

Atsakymas: Kaip ir bet kokias kitas dovanas, dovanoti sveikatos priežiūros specialistams maistą, maitinimo talonus, dovanų kuponus, už kuriuos būtų galima įsigyti maisto produktų, apmokėti SPS maitinimą maitinimo įstaigose ne renginių metu VREK draudžia. Leidžiama pasiūlyti maitinimą renginių metu taip, kaip tai apibrėžia VREK 10 punktas.

10-8. Klausimas: Kokie yra reklaminių ir mokslinių renginių atskyrimo kriterijai?

Atsakymas: Reklaminių ir mokslinių renginių atskyrimo kriterijus nusako LR teisiniai aktai.

10-9. Klausimas: Ar dalyvavimo tarptautinėje konferencijoje metu dalyviams yra leidžiama pratęsti išvyką savo išlaidų sąskaita? Jeigu taip, ar yra nustatyti tam tikri apribojimai?

Atsakymas: VREK numatyta, kad visos svetingumo formos, siūlomos sveikatos priežiūros specialistams, turi būti adekvačios ir griežtai apribotos pagrindiniu renginio tikslu. Nuvykti į tarptautinį renginį galima ne anksčiau, kaip 24 val. iki jo pradžios, išvykti - ne vėliau, kaip per 24 val. jam pasibaigus. Jeigu tarptautiniame renginyje dalyvaujantis sveikatos priežiūros specialistas yra remiamas farmacijos kompanijos ir pageidauja nuvykti anksčiau ir (arba) pratęsti viešnagę užsienyje, tokiu atveju ji (jis) turėtų pats apmokėti savo kelionės išlaidas (įskaitant bilietą), susijusias su ankstesniu, nei leidžiama, atvykimu ir (arba) vėlesniu, nei leidžiama, išvykimu.

10-10. Klausimas: Apibrėžiant ekstravagantiškas vietas, kokiais kriterijais turi būti remiamasi siekiant nustatyti „prabangos“ ir „ištaigingumo“ požymius? Ar galima organizuoti ar remti renginius kurortuose?

VREK apibrėžia: 10.08. Svetingumas neturi apimti jokių pramoginių (pvz., sporto ar laisvalaikio) renginių rėmimo ar organizavimo. Kompanijoms draudžiama organizuoti renginius tokiose vietose, kurios yra žinomos kaip „pasilinksminimo (pramoginės) vietos“ ar kurios yra „ekstravagantiškos“. „Pasilinksminimo (pramoginės) vietos“ yra suprantamos kaip laisvalaikio leidimo ir pasilinksminimo vietos, kurios apie savo pasilinksminimų infrastruktūrą skelbia reklaminiuose bukletuose, o taip pat viešai spaudoje ar internete ir kurios pirmiausia yra skirtos ilsėtis ir (ar) linksintis, – pramoginei veiklai, bet ne profesiniams (dalykiniams) susitikimams. „Ekstravagantiškomis“ laikytinos vietos, pasižyminčios prabanga bei ištaigingumu, ar kuriose lankantis galėtų būti pakenkta sveikatos priežiūros specialistų ar farmacijos pramonės įvaizdžiu.

Atsakymas: Prabangos ir ištaigingumo požymis – tai aukščiausios klasės viešbučiai, paprastai įvertinami 5* ar aukštesne kategorija. Nuo 2015-01-01 organizuoti ar remti renginius 5* ar aukštesnės kategorijos viešbučiuose draudžiama, išskyrus DUK 22 klausimo atsakyme numatytas išimtis. Nuo 2015-01-01 kurortuose leidžiama organizuoti ar remti renginius, skirtus tik to miesto ir rajono sveikatos priežiūros specialistams. Organizuoti ar remti renginius poilsio ir pasilinksminimo vietovėse (pvz. kaimo turizmo sodybose) draudžiama.

10-11. Klausimas: Ar konferencijų centrai, priklausantys, 5* žvaigždučių viešbučiams, spa viešbučiams, taip pat esantys kurortuose, pasilinksminimo ar poilsio vietovėse, yra laikomi tinkamais Kompanijų organizuojamiems ar remiamiems renginiams?

Atsakymas: Tokiose vietose organizuoti renginius ar juos remti leidžiama tik išimtiniais atvejais, jeigu yra tenkinamos visos žemiau nurodytos sąlygos:

1. Dėl renginio dalyvių skaičiaus nėra alternatyvios renginio vietos;
2. Konferencijų centras yra atskirtas nuo viešbučio ar pramogų centro (yra atskiras įėjimas);
3. Tai nėra kurortas. Kurortuose leidžiama organizuoti ar remti renginius, skirtus tik to miesto ir rajono sveikatos priežiūros specialistams. Poilsio ir pasilinksminimo vietovėse (pvz. kaimo turizmo sodybose) – draudžiama.

10-12. Klausimas: Ar medicinos studentams gali būti skleidžiama receptinių vaistų reklama? Kaip reikėtų elgtis, jeigu kompanijos yra prašoma remti renginį, kurį organizuoja pvz. draugija/universitetas (ne kompanija) ir yra žinoma, kad tarp kviečiamų dalyvių yra ne tik SPS, bet ir medicinos studentų?

Atsakymas: Remiantis Kodeksu, receptinių vaistų reklama gali būti skirta tik SPS. Medicinos studentai nėra SPS, todėl receptinių vaistų reklama neturi būti tikslingai nukreipta į šią auditoriją. Jeigu receptinių vaistų reklama yra skleidžiama mokslinės konferencijos, kongreso ar gydymo įstaigos darbinio susitikimo metu, medicininės disciplinas studijuojančių studentų dalyvavimas neturėtų būti draudžiamas.

Jeigu medicininės disciplinas studijuojančių studentų draugija prašo farmacijos kompanijos paramos jų organizuojamam renginiui, tokio renginio metu neturėtų būti tikslingai skleidžiama receptinių vaistų reklama, turėtų būti apsiribojama medicinine ir farmacine informacija.

MOKESČIAI UŽ PASLAUGAS

Kodekso 12 straipsnis

10-1. Klausimas: Ar Kodeksas leidžia sveikatos priežiūros specialistui mokėti už kelionėje sugaištą laiką, susijusį su teikiamomis paslaugomis?

Atsakymas: Už kelionėje sugaištą laiką galima apmokėti mokant už suteiktas paslaugas (12 straipsnis) ar už konsultanto paslaugas (14 straipsnis) su sąlyga, kad bus laikomasi visų kodekso nuostatų, o šios išmokos numatytos rašytinėje sutartyje / susitarime.

12-2. Klausimas: Ar bendrovės narės gali finansuoti gydymo gairių, kurias išleido mokslinės draugijos, platinimą?

Atsakymas: Mokslinių draugijų leidžiamos gydymo gairės yra grindžiamos įrodymais pagrįstais klinikiniais moksliniais tyrimais ir yra tvirtinamos bendru sutarimu susitikimuose, kuriuose patvirtinami šiuolaikiniai sveikatos priežiūros standartai. Tokias gaires – spausdintas ar elektroniniu formatu – platinant suteikta pagalba yra veikla, kurią leidžia Kodekso 9 straipsnis, su sąlyga, kad ši veikla atitinka kodekso reikalavimus.

Susijusios išlaidos bus laikomos perleistomis vertėmis, jas būtina atskleisti laikantis Atskleidimo kodekso nuostatų.

12-3. Klausimas: Ar bendrovėms narėms leidžiama finansuoti prieigos prie interneto / WiFi kongresuose išlaidas? Ar leidžiama, kad organizatorius pareikštų padėką už tokią paramą (pavyzdžiui, prisijungiant prie interneto pradiniame puslapyje, būtų bendrovės logotipas ir pavadinimas)?

Atsakymas: Kodeksas leidžia bendrovėms narėms finansuoti renginius. Tačiau finansavimo turinys negali būti skirtas remti veikloms, kurių remti neleidžia kodeksas (pavyzdžiui, draudimas teikti dovanas, medžiagą ir daiktus, kuriuos draudžia kodeksas).

Su tokio pobūdžio rėmimu susijusios perleistos vertės turi būti deklaruojamas remiantis Atskleidimo kodeksu / Pacientų organizacijų kodeksu.

DRAUDIMAS DOVANOTI DOVANAS

Kodekso 17 straipsnis

17-1. Klausimas: Ar bus pateiktas išsamus sąrašas daiktų, kurie yra laikomi „dovanomis“ ir yra draudžiami?

Atsakymas: Ne. Paprastai jokios dovanos ar daiktai, kurie kompensuoja įprastą Gavėjo verslo praktiką, nėra leidžiami, nebent jie priklauso kategorijai daiktų, kurie yra leidžiami pagal Kodeksą (t.y., *informacinė ar edukacinė medžiaga ar mediciniškai naudingi daiktai*).

17-2. Klausimas: Ar „paliekami daiktai“ su prekės ženklais (tokie kaip rašikliai, lipnūs lapeliai, bloknatai ir t.t.) yra laikomi reklamine medžiaga ar dovanomis?

Atsakymas: „Paliekami daiktai“ laikomi dovanomis, nebent jie patenka į daiktų, leidžiamų pagal Kodeksą, kategoriją (t.y. *informacinė ar edukacinė medžiaga ar mediciniškai naudingi daiktai*). Lipnūs lapeliai su kompanijos ar produkto logotipu bei iš anksto atspausdinti (paruošti) receptų blankai su vaisto pavadinimu nepatenka į informacinės ar edukacinės medžiagos sąvoką ir laikomi dovanomis, kurios yra draudžiamos.

Apskritai rašikliai, lipnūs lapeliai, bloknatai ir t.t. yra laikomi biuro reikmenimis. Kompanijoms narėms draudžiama dalinti tokius daiktus.

Išimtinai Kompanijos organizuoto renginio metu Kompanija gali renginio dalyviams parūpinti rašymo priemonių ar bloknatų užrašams, jeigu jie yra nebrangūs ir be produkto logotipo (su Kompanijos logotipu – leidžiama). Kompanijoms neleidžiama dalinti rašymo priemonių ar bloknatų prie parodų stendų. Konferencijos, nepriklausomai nuo to, kas ją organizuoja, krepšyje esantys rašikliai ar bloknatai turi būti be kompanijos ar produkto logotipų.

17-3. Klausimas: Ar skolinamas nešiojamasis kompiuteris, kuris yra neatskiriama apmokestinamos paslaugos teikimo ar mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos dalis, yra dovana?

Atsakymas: Jeigu nešiojamojo kompiuterio (ar kitos IT įrangos ar kitokios įrangos) skolinimas yra neatskiriama teisėtos apmokestinamos veiklos dalis, tai nėra laikoma dovana. Toks skolinimas, taip pat ir jo loginis pagrindimas bei grąžinimo terminas turėtų būti aiškiai dokumentuotas sutartyje apie apmokestinamą veiklą.

Vis dėlto, jeigu SPS paprašytų pasilaikyti nešiojamąjį kompiuterį (ar įrangą) po apmokestinamos paslaugos (pvz., mokslinių tyrimų ar taikomosios veiklos) atlikimo, toks paskolinimas bus laikomas dovana ir draudžiamas pagal Kodeksą.

17-4. Klausimas: Ar teisingai interpretuojama dovanų draudimo samprata aiškinant, kad draudžiama finansuoti kongresų dalyvių krepšius, bloknokus, rašiklius, USB prietaisus, kaklajuostas ir panašius daiktus (net nenurodant Kompanijos / gaminių pavadinimų)?

Atsakymas: Taikoma bendra taisyklė, kad dalyviui negalima duoti jokių dovanų ar daiktų, kurie būtų kaip atlygis už įprastą veiklos praktiką, išskyrus atvejus, jei jie leidžiami pagal Kodeksą (t. y., informacinė ar mokomoji medžiaga ir mediciniškai naudingi daiktai).

Taigi, krepšius ir kitus klausime išvardintus daiktus sudėtinga būtų laikyti informacine ar mokomąja medžiaga, todėl krepšius dalinti draudžiama. Tačiau teikiant paramą kongresui, dalis finansinės paramos gali būti naudojama finansuoti krepšių įsigijimą, jei krepšiai yra skirti nešioti informacinę ar mokomąją medžiagą. Akivaizdu, kad ant jų negali būti paramą suteikusių Kompanijos logotipo.

Taip pat žr. kitus skyriaus „Draudimas dovanoti dovanas ir skyriaus „ Informacinė ar edukacinė medžiaga ir mediciniškai naudingi daiktai “ klausimus.

17-5. Klausimas: Ar galima dovanoti gėles? Ar galima dovanoti kalėdines dovanas?

Atsakymas: Gėlės, kalėdinės dovanos bei kitokios proginės dovanos laikomos dovanomis. VREK 17 punktas dovanas dovanoti draudžia.

VAISTŲ RINKODAROS ETIKOS KOMISIJOS SPRENDIMAI

Kodekso A priedo 6.3 straipsnis

A-1. Klausimas: Jeigu pranešimas apie kompanijos nusižengimą yra paviešinamas Vaistų rinkodaros etikos kodekso svetainėje (www.vaistukodeksas.lt), kiek ilgai toks pranešimas yra viešai prieinamas?

Atsakymas: Pranešimai dėl nusižengimų interneto svetainėje viešinami vienerius metus nuo paskelbimo datos.